

Lenin Zürichis

Aleksandr Solženitsõn

Vene keelest tõlkinud Jüri Ojamaa.

Mõtelda vaid: mis rõõm see on – enneolematu üleeuroopaline sõda! Marx ja Engels ootasid seda sõda ega jõudnud ära oodata. See sõda on parim tee maailmarevolutsiooni poole! Sõda, mis ei süttinud, ei puhkenud viiendal aastal, puhkeb nüüd iseenesest! Ülisoodne hetk!

Kuju võttis ka eelaimus: ongi käes sündmus, mille nimel sa oled elanud, et see ära aimata! Kakskümmend seitse aastat poliitilist eneseharimist, raamatud, brošüürid, parteilised vaidlused, esimese revolutsiooni ebaõnnestunud külm jälgimine, Internatsionaalis olid sa kõigi jaoks korrarikkuja, aru kaotanud sektant, väike nõrk hajuv rühm, mida nimetati parteiks – aga sina ootasid isegi teadmata just seda hetke, ja see hetk ongi käes! Raske hooratas pöörleb – nagu veduri punane ratas –, selle võimsat pöörlemist ei tohi tühja lasta. Veel kordagi pole sa seisnud rahvahulga ees, veel kordagi pole näidanud massidele käega liikumissuunda – milliste rihmadega selle ratta küljest, oma pöörleva südame küljest neid kõiki kaasa pöörlema panna, aga mitte nii, nagu neile praegu meeldib, vaid vastupidises suunas?

Kraków.

Nad panid end riidesse, sättisid valmis.

Lenin sättis end hajameelselt, nagu ei saakski täiesti aru, et kohe ongi Kraków ja mida on vaja teha.

Asju tassisid nad ise, pakikandjat ei võtnud.

Rahvahulk kurdistas neid, oli harjumatu, ja pealegi oli eriline aeg, sõjaaeg. Perroonil oli inimesi viis korda rohkem, kui oleks äripäeval võinud olla, inimesed olid viis korda murelikumad ja kiirustasid. Nunnad, kellel polnud siin midagi teha, sagisid ringi, toppisid kõigile pihku väikeseid pühapilte ja trükitud palveid. Lenin tõmbas käe eemale nagu mingi jälkuse eest. Reisirongide

platvormi ääres, mitte omal kohal, seisis kaubavagun, sellesse laaditi suuri kaste, millele oli kirjutatud: kirpudevastane pulber. Kõikjal trügisid sõjaväelased, tsiviilisikud, raudteelased, reisijad. Läbi rahvast täis perrooni tuli aeglaselt ja vaevaliselt, peaaegu et küünarnukkidega teed teha. Aga jaamahoone seinal oli suur plakat, kollasel kangal punased tähed:

Jedem Russ – ein Schuss!

See ei käinud üldsegi nende kohta, aga pani tahtmatult võpatama.

Jaamahoone oli rahvast täis ja umbne. Nad leidsid endale koha varjus, mingil mademel, külgeina ääres, nurgaga väljaku poole. Siin oli rahvahulk veel tihedam ja oli palju naisi. Nad panid ämma pingile istuma ja ladusid kõik asjad tema ümber. Nadja sõitis Inessa perenaise juurde. Vladimir Iljitš jooksis ajalehti ostma ja tuli tagasi, luges neid käigu pealt, pörkas vastutulijatega kokku, tagasi jõudnud, istus tugevale kohvrile, ajalehepakk küünarnukkide ja põlvede vahel.

Midagi eriti rõõmustavat ajalehtedes ei olnud: nii Galiitsia lahingust kui ka Ida-Preisimaast kirjutati ebamääraselt, järelkult oli venelastel mõningast edu. Aga lahingud Prantsusmaal! aga sõda Serbias! – kes eelmise põlvkonna sotsialistidest oleks võinud sellest unistada?

Aga nemad kaotavad pea. Loosungist „rahu! rahu!” nad kõrgemale ei tõuse. Kes ei ole „kodumaa kaitsjad”, need hakkavad parimal juhul pomisema ja pobisema „lõpetage sõda!”.

Nagu see oleks võimaik. Nagu oleks kellelegi jõukohane haarata kätega kinni hoo sisse saanud veduri rattast.

Prügemäe tatised väikekodanlikult ussitanud sotsialistikesed hakkavad masside enda poole võitmiseks lobisema, et nad on *rahu poolt* ja koguni *anneksiooni vastu*. Ja kõigile näib, et see on loomulik: sõja vastu – järelkult „rahu poolt”?... Nende pihta tulebki anda esimene löök.

Kellele neist on antud näha, sellel on tahet astuda edasi sellesse suurde otsusesse: *mitte peatada sõda, vaid sellele hoogu lisada!*, aga kanda see üle *omaenda riiki!*

Me ei hakka otsesõnu ütleva, et „me oleme sõja poolt” – kuid me oleme selle *poolt*.

Nürimeelne reeturlik loosung „rahu”! Milleks tühisõnaline, ei kellelegi vajalik „rahu”, kui seda otsekohe ei muudeta **kodusõjaks** ning seejuures **halastamatuks**?! Igaüks, kes *ei* astu välja kodusõja poolt, tuleb tembeldada *reeturiks*.

Kõige tähtsam on kainelt hinnata jõudude paigutust, mõista kainelt – *kes on nüüd kelle liitlane?* Mitte lollis papimeelsuses rinnete vahel käiseid käärida. Vaid näha Saksamaas kohe algusest peale – mitte samamoodi imperialistlikku riiki, vaid – võimsat liitlast. Selleks, et teha revolutsiooni, on vaja relvi, on vaja polkuseid, on vaja raha ning tuleb otsida, *kellel* oleks huvi neid meile anda? Tuleb otsida teid läbirääkimisteks, veenduda salaja: kui Venemaal peaksid tekkima raskused ja ta hakkab rahu paluma – kas siis on garantiisid, et Saksamaa ei lähe läbirääkimistele, ei jäta Vene revolutsionääre saatuse hooleks?

Saksamaa! Milline jõud! Milline relv! Ja milline otsustavus – otsustavus anda löök läbi Belgia! Kartmata seda, et kes ja kuidas ulguma hakkab. Ainult nii tulebki lüüa, kui oled lööma hakanud. Ja komandöride käskude otsustavus – ei mingit venelaste ebamäärasuse haisu. (Ning isegi too otsustavus, millega võetakse kinni Vene sotsiaaldemokraate. Ja veel enamgi – millise otsustavusega neid vabastatakse.)

Kahtlemata võidab selle sõja Saksamaa. Seega on ta tsaari vastu kõige parem ja loomulikum liitlane.

Ahaa, oled käes, sa vapi kiskjalik raisakotkas! – oled jalgapidi peos ega rebi jalga välja! Ise sa selle sõja valisid! Nüüd tuleb sind ära nüdida – Kiievini! Harkovini! Riiani! Suurriiklik vaim välja peksta, et sa maha kõngeksid! Sa kõlbad ainult teisi rõhuma, ei millekski muuks! Amputeerida kõik Venemaa

ümbert ära. Poola, Soome – eraldumine! Baltimaad – eraldumine! Ukraina –
eraldumine! Kaukaasia – eraldumine! Et sa kõngeksid!...